

Liczniki Energii

Warstwa Bezpieczeństwa w Licznikach LZO

Wprowadzenie

- **Dyrektywa MID (Measurement Instrument Directive)** - artykuły 8.1 - 8.5 - nawiązujące do zabezpieczenia funkcji i danych.
- **CSA (Cybersecurity Act)** - framework cyberbezpieczeństwa dla produktów i usług. W tym zakresie przygotowano odrębne podejście do certyfikacji dla inteligentnych liczników w oparciu o Common Criteria.
- **Dyrektywa RED (Radio Equipment Directive's)** - nowy akt delegowany 6, mający zastosowanie do inteligentnych liczników w zakresie wymogów wysokiego stopnia ochrony.
- **NCCS (Network Code on Cybersecurity)**, jako rozszerzenie dyrektywy NIS/NIS2, mający zastosowanie w szczególności dla sektora energetycznego, proponuje i stosuje nowe wymagania bezpieczeństwa i podejścia do zarządzania ryzykiem dla wszystkich urządzeń wykorzystywanych w systemach energetycznych.
- **CRA (Cyber Resilience Act)**, definiuje podstawowe wymagania cyber-bezpieczeństwa dla różnych rodzajów urządzeń i oprogramowania, wymogów dotyczących zgłaszania podatności na zagrożenia jak i odpowiednich obowiązków podmiotów gospodarczych. CRA określa również wysokie kary za przypadki niezgodności.

Liczniki inteligentne uznane za infrastrukturę krytyczną (klasy II) - muszą być certyfikowane w ramach CRA

Dodatkowa certyfikacja (poza B+C i H) dla liczników w ramach CRA - schematy certyfikacji (artykuł 18 CRA)

Zdalna komunikacja z systemem HES

Technologie komunikacyjne
PLC, LTE, LORA, MESH

Udostępnianie danych do bramy domowej HAN

Udostępnianie warstwy aplikacyjnej
DLMS/COSEM

Billing

Predykcja Zużycia

Zarządzanie Energią

Zdalne Rozłączanie
Układu Pomiarowego

Funkcje Inteligentnego Licznika Energii

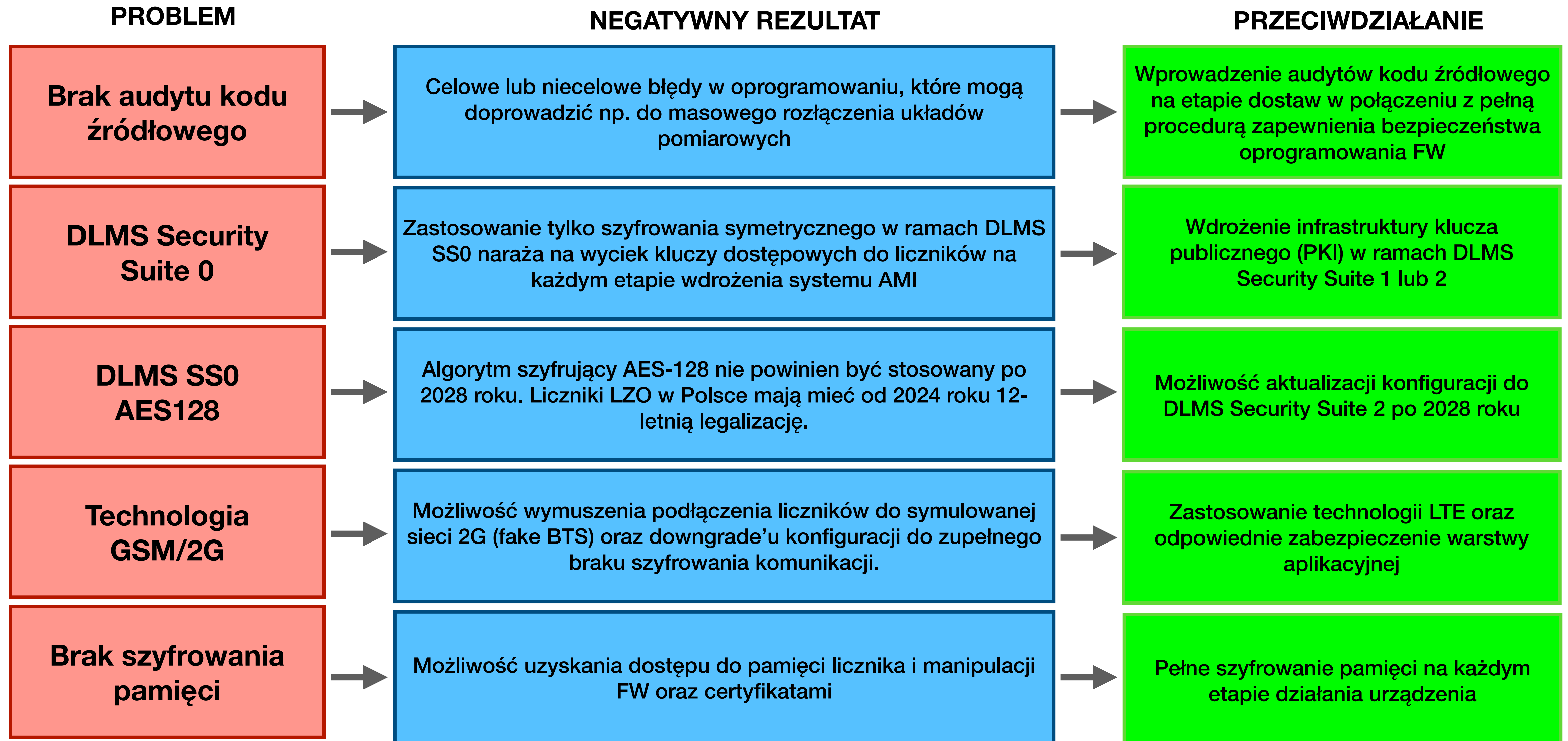
**Funkcja Zdalnego
Rozłączania
Układu Pomiarowego**

**Infrastruktura
Krytyczna !!!**

Rozporządzenie w minimalnych wymaganiach dla liczników LZO zakłada, że wszystkie liczniki energii w Polsce będą wyposażone w **rozłącznik umożliwiający zdalne rozłączenie układu elektrycznego.**

Niektóre słabości wymagań dla Liczników LZO

**12 lat czas życia licznika
wymaga stosowania
najwyższych standardów
bezpieczeństwa, które będą
mocne w przyszłości**

18 milionów liczników w Polsce

**18 milionów punktów
infrastruktury krytycznej, które
powinny być zabezpieczone
według najwyższych
standardów bezpieczeństwa**

Standard **DLMS/COSEM - IEC 62056** standaryzuje **3 poziomy** dla mechanizmów bezpieczeństwa, które mogą być stosowane w wymaganiach dla liczników energii.

DLMS Security Suite 0

Podstawowy mechanizm bazujący tylko na szyfrowaniu symetrycznym AES-GCM-128

DLMS Security Suite 1

Zaawansowany mechanizm bazujący na infrastrukturze Klucza Publicznego (PKI)

DLMS Security Suite 2

Zaawansowany mechanizm bazujący na infrastrukturze Klucza Publicznego (PKI)

Poziomy bezpieczeństwa dla DLMS/COSEM

DLMS Security Suite	Szyfrowanie	Podpis Cyfrowy	Wymiana Kluczy	Algorytm Hashujący	Transport Kluczy	Kompresja
0	AES-GCM-128	-	-	-	AES-Wrap z kluczem 128 bit	-
1	AES-GCM-128	ECDSA P-256	ECDH P-256	SHA-256	AES-Wrap z kluczem 128 bit	V.44
2	AES-GCM-256	ECDSA P-384	ECDH P-384	SHA-384	AES-Wrap z kluczem 256 bit	V.44

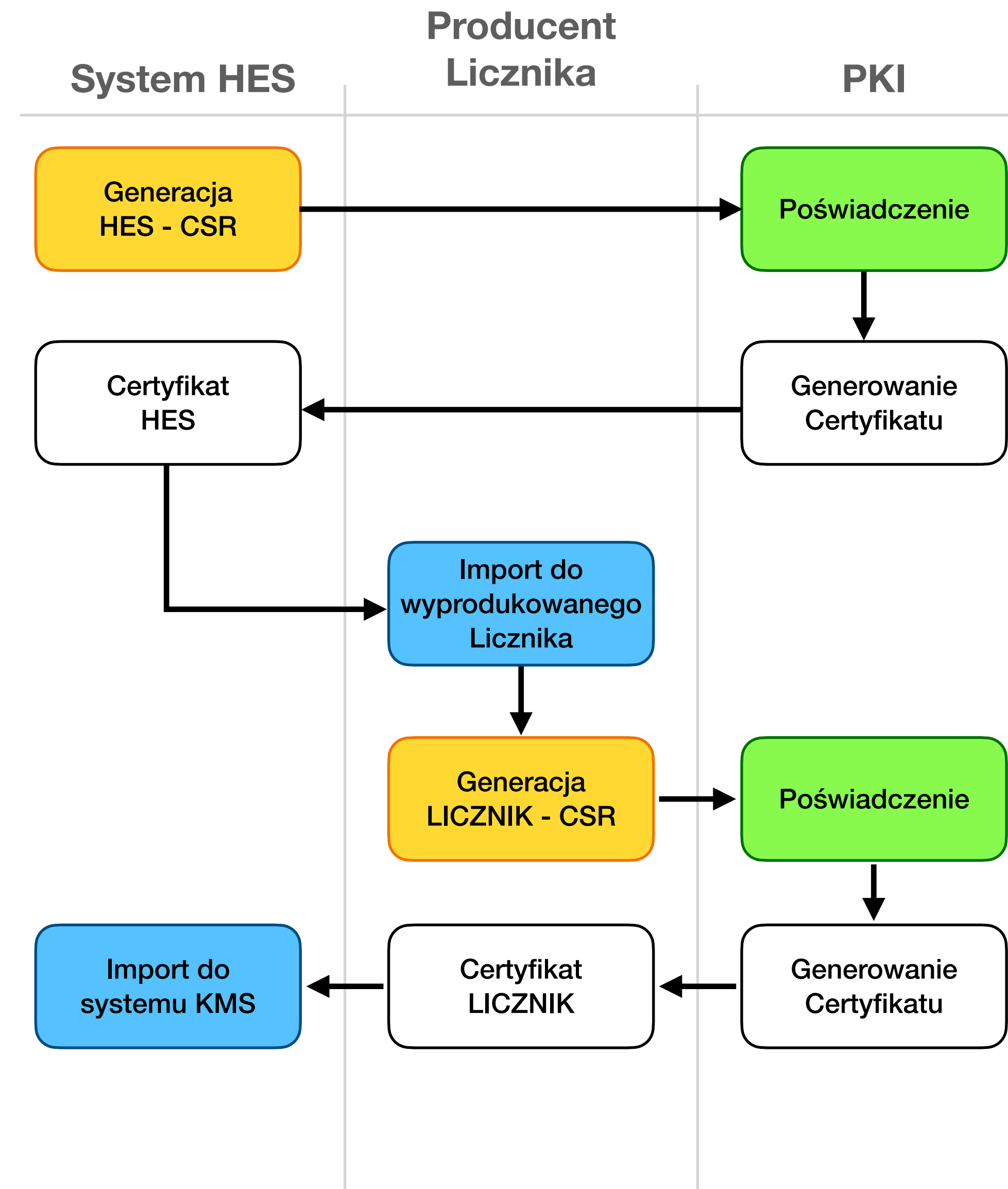
Zestaw algorytmów znany jako **NSA Suite B**, ostatnio wyewoluował jako **CNSA Suite** (Commercial National Security Algorithms)

Aby zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa dla liczników energii, które będą użytkowane przez **12 lat** należy wdrożyć infrastrukturę klucza publicznego **PKI** oraz zaimplementować mechanizmy opisane w standardzie:

DLMS Security Suite 1 a docelowo
DLMS Security Suite 2

Implementacja PKI, Certyfikatów oraz infrastruktury do generowania certyfikatów bazująca na specyfikacji DLMS Green Book: 9.2.6.3

1. Dostawca **HES** generuje **CSR** dla **HES** z wykorzystaniem **root CA**
2. Dostarcza **CSR-HES** do **PKI** aby wygenerować certyfikat dla systemu **HES**
3. Dostarczenie **certyfikatu HES** do producenta liczników
4. Producent liczników powinien zaimportować **certyfikat HES** do urządzeń (licznik, DCU, etc.) podczas produkcji
5. Producent liczników powinien wygenerować **CSR** dla każdego urządzenia z wykorzystaniem swojego **root CA**
6. Producent liczników powinien wysłać plik CSR do PKI aby wygenerować certyfikaty dla urządzeń
7. Dostarczenie certyfikatów urządzeń do KMS
8. Finalnie, system HES może odpytać system KMS o certyfikat jeśli tego potrzebuje

Przykłady wdrożeń Europejskich

Wymagania dla liczników Kaifa w projekcie G3-PLC

Standardy Bezpieczeństwa:

DLMS Security Suite 1 ECC

DLMS Security Suite 2 ECC (opcjonalnie)

Wymagania dla liczników inteligentnych w zakresie bezpieczeństwa 2017/0350/UK

Standardy Bezpieczeństwa: **DLMS Security Suite 1 ECC**

Wymagania w zakresie bezpieczeństwa dla liczników Kaifa oraz Honeywell wykorzystywanych w infrastrukturze OSD

Standard Bezpieczeństwa: **DLMS Security Suite 1 ECC**

Przykłady Liczników Energii

Spełniających wymagania DLMS Security Suite 1 lub Suite 2

Sagemcom
T2XX

 iskraemeco
BY ELSEWEDY ELECTRIC
IE.5

 ZPA Smart Energy
AM375

Landis+Gyr
E660

 KAIFA
MA30X

Organizacje i Agencje Rządowe

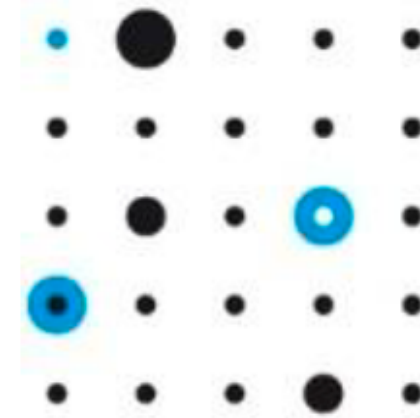
Określające wytyczne w zakresie cyberbezpieczeństwa w Europie oraz USA również w kontekście liczników energii

Agencja rządowa USA
Wydająca tzw.
Cybersecurity Framework

Stowarzyszenie firm
tworzących protokoły
DLMS/COSEM

ENCS

Organizacja zrzeszająca dystrybutorów OSD
definiująca zasady bezpieczeństwa dla
projektów Smart Grid

Definiuje standardy
Bezpieczeństwa dla
Infrastruktury krytycznej
w Polsce

PYSENSE®

www.pysense.com

Tomasz Leszczyński

tomasz@pysense.com